Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN:
NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer:
811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan de leden van de raad van de gemeente Sluis

ons kenmerk : 23.0008417
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : I.L. Vermue-van den Oever
doorkiesnummer: 0117-457272
onderwerp : Septembercirculaire Gemeentefonds 2023
bijlage(n) :Een

Oostburg, 8 december 2023

Geachte heer/mevrouw,

De septembercirculaire 2023 is volgens planning op Prinsjesdag verschenen. Deze circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2027 en een actualisatie van het LPO (loon- en prijsontwikkeling) accres op basis van de Miljoenennota 2024. Hieronder geven wij eerst een samenvatting weer die gevolgd wordt door een verdiepende uitleg.

SAMENVATTING
Cijfers
Het netto verschil tussen deze septembercirculaire 2023 en de voorgaande meicirculaire 2023 zijn als volgt (ten opzichte van basisjaar 2023; - = budgettair nadeel; bedragen x € 1.000):

Bedragen x € 1.000	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Stand meicirculaire 2023	**42.663**	**48.493**	**48.170**	**51.581**	**54.522**	**51.574**	**52.738**	**54.008**
Mutaties septembercirculaire 2023:								
Volume accres historisch Bbp							996	1.932
LPO accres gecombineerde index				613	523	480	637	616
LPO accres prijs Bbp							-142	-511
Voorschot BCF-plafond 2023			508					
Financieringssystematiek – deel BCF							-108	-109
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)			-4	-21	-17	-25	-8	
Hoeveelheidsverschillen	10	8	2.304	2.345	2.732	2.894	3.238	3.618
Ontwikkeling uitkeringsbasis in septembercirculaire 2023			-210	-127	-127	-124	-167	-168
Taakmutaties			6	104	45	12	12	-2
IU/DU/SU			7	7	7	7		6
WOZ-waarden mutaties			-1.523	-1.801	-2.034	-2.115	-2.196	-2.279
3 D's in het sociaal domein			27	26	23	22	20	20

Stelpost: onderschrijding BCF-plafond		-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Totaal mutaties septembercirculaire 2023	**10**	**-92**	**1.015**	**1.047**	**1.052**	**1.051**	**2.182**	**3.024**
Eindstand septembercirculaire 2023	**42.673**	**48.402**	**49.185**	**52.628**	**55.574**	**52.626**	**54.920**	**57.032**

Gevolgen voor begroting gemeente Sluis
Vanaf 2020 is de Egalisatiereserve algemene uitkering Gemeentefonds in gebruik genomen. Door deze egalisatiereserve hebben de financiële gevolgen van de overige circulaires Gemeentefonds (niet: meicirculaire) geen grote gevolgen voor de lopende begroting/het lopende boekjaar. In de besluitvorming in 2019 over deze egalisatiereserve is opgenomen dat de reserve minimaal 5% en maximaal 10% van de algemene uitkering bedraagt. In de begroting 2020, die gebaseerd is op de meicirculaire 2019, is gestart met een bedrag van € 1.800.000. Gedurende de afgelopen jaren hebben diverse mutaties (o.a. als gevolg van de circulaires) geleid tot toevoegingen en onttrekkingen. De boekwaarde van de Egalisatiereserve algemene uitkering Gemeentefonds was per mei 2023 € 5.389.428.

Op basis van de septembercirculaire 2023 zou het volgende verrekend worden met de Egalisatiereserve:

Bedragen (x € 1.000)	**2023**
Totaal mutaties septembercirculaire 2023	**1.015**
Te ramen als uitgaaf in onze begroting:	
- Doorbetaling WSW aan Dethon (27 vanuit septembercirculaire en 116 correctie uit meicirculaire)	143
Verrekenen met egalisatiereserve	**872**

De algemene uitkering bedraagt, na deze septembercirculaire, € 49.185.327. Op grond daarvan mag de Egalisatiereserve algemene uitkering Gemeentefonds maximaal 4.918.533 zijn. Voorgesteld wordt om het volgende toe te voegen aan het saldo van baten en lasten:

Egalisatiereserve algemene uitkering Gemeentefonds (x € 1.000)	**2023**
Stand na meicirculaire 2023	5.389
Toevoegen o.b.v. septembercirculaire 2023	872
Totaal egalisatiereserve	**6.261**
Maximale hoogte egalisatiereserve, 10% AU Gemeentefonds	4.919
Toevoegen aan het saldo van baten en lasten	**1.342**

Afhankelijk van de hoogte van de algemene uitkering Gemeentefonds zullen de komende jaren zoals gebruikelijk volgens deze methodiek weer bedragen toegevoegd of onttrokken worden aan de Egalisatiereserve algemene uitkering Gemeentefonds, met in acht name van de maximum hoogte van 10% van de algemene uitkering. De septembercirculaire 2023 wordt alleen voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 verrekend met de egalisatiereserve. Voor de begroting 2025 geldt

immers als uitgangspunt de meicirculaire 2024. De meerjarige effecten van deze circulaire werken dus vanaf 2025 volledig door in het begrotingssaldo.

Effecten voor de begroting (samenvatting)

	2023	2024	2025	2026	2027
huidige raming (= meicirculaire 2023)	48.170	51.581	54.522	51.574	52.738
stand septembercirculaire 2023	49.185	52.628	55.574	52.626	54.920
verschil	**1.015**	**1.047**	**1.052**	**1.052**	**2.182**
-/- taakmutaties / IU / DU etc.	143	136	74	41	32
-/- verrekenen met egalisatiereserve AU	-470	344	0	0	0
Effect op begrotingssaldo	**1.342**	**567**	**978**	**1.011**	**2.150**

TOELICHTING

Accressen
Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. Deze circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2027 en een actualisatie van het LPO accres op basis van de Miljoenennota 2024.

Sinds de meicirculaire 2022 is het volume deel bevroren tot en met 2025. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld in 2026. Het volumedeel staat hierdoor vast tot en met 2026. Bij Voorjaarsnota 2023 is dit bedrag vanaf 2027 structureel gemaakt en is besloten om de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De nieuwe financieringssystematiek is, zoals aangekondigd in meicirculaire 2023, in de Miljoenennota 2024 uitgewerkt. De indexatie voor het volumedeel wordt vanaf 2027 gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).

Voor het LPO accres geschiedt de index voor loon-prijsontwikkeling voor de jaren tot en met 2026 op basis van de CPB-raming van de loonvoet sector overheid, index materiele overheidsconsumptie en overheidsinvesteringen. Hierbij wordt een verdeling van 60% loonontwikkeling, 20% consumptie en 20% investeringen aangehouden. Vanaf 2027 volgt de indexatie voor inflatie de prijs bbp van het lopend jaar.

De mutaties van het LPO accres ten opzichte van de meicirculaire 2023 zijn als volgt:
- 2024 € 434 miljoen
- 2025 € 63 miljoen -/-
- 2026 € 20 miljoen
- 2027 € 100 miljoen -/-
- 2028 € 259 miljoen

BTW-Compensatie Fonds (BCF)
Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevriezing van het volume accres in 2023 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 359 miljoen, dat wordt verrekend via de uitkeringsfactor met 12 punten. In de meicirculaire 2024 vindt de afrekening plaats.

Structurele rijksbijdrage, afstorting in BTW-compensatiefonds

In de meicirculaire 2023 is een structurele rijksbijdrage vanaf 2027 van € 1 miljard beschikbaar gesteld. In de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Per saldo blijft via de algemene uitkering € 924 miljoen beschikbaar blijft en wordt € 76 miljoen aan het BTW-compensatiefonds toegevoegd.

Taakmutaties
In de septembercirculaire 2023 zijn de volgende zeven taakmutaties opgenomen:
- Re-integratie: een verlaging van € 20 miljoen structureel vanaf 2028;
- Wet Visueel beperkten: verlaging van € 0,9 miljoen voor 2024, oplopend naar € 1,05 miljoen in 2028;
- Bijzondere bijstand en vroegsignalering: € 50 miljoen eenmalig in 2024;
- Hulpmiddelen thuis laten staan: 0,2 miljoen in 2023, oplopend tot 1 miljoen structureel vanaf 2028;
- Rijksvaccinatieprogramma: ruim € 4 miljoen structureel vanaf 2023;
- Jeugdzorg loon- en prijsbijstelling: € 45,2 miljoen voor 2024 en € 27,1 miljoen voor 2025;
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III): € 1,8 miljoen structureel vanaf 2023.

Re-integratie
Met de Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet besloten om vanaf 2028 het re-integratiebudget voor gemeenten structureel met € 20 miljoen te verlagen. Deze maatregel is onderdeel van de ombuigingen die de Rijksbegroting op orde houden.
Effect Sluis: -/- € 15.000 vanaf 2028, deze valt buiten de scope van de huidige meerjarenraming (tot 2027).

Wet Visueel beperkten
De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel aangenomen dat tot doel heeft om de uitvoering van technische werkvoorzieningen voor mensen uit de doelgroep Participatiewet met een visuele beperking over te dragen aan het UWV. Op dit moment ligt het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer. Als het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen is het de bedoeling dat de middelen voor de werkvoorzieningen en de structurele uitvoeringskosten budgettair neutraal worden overgeheveld van het cluster Participatie in het gemeentefonds naar de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Voor 2024 gaat het om € 0,9 miljoen, oplopend naar circa € 1,05 miljoen in 2028. De structurele hoogte bedraagt € 2,3 miljoen per jaar. De incidentele uitvoeringskosten zullen worden opgevangen binnen de begroting van het ministerie van SZW.
Effect Sluis: -/- € 1.000 structureel vanaf 2024. Bedragen < € 5.000 worden niet meegenomen in budgettaire aanpassingen.

Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Voor 2024 wordt in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld.
Effect Sluis: + € 39.000 in 2024, wordt toegevoegd aan budget Minimabeleid/Bijzondere bijstand.

Hulpmiddelen thuis laten staan
De motie Westerveld (GroenLinks) en Bikker (Christen-Unie) verzoekt de regering om met betrokken partijen landelijke afspraken te maken over het behoud van hulpmiddelen thuis voor cliënten die verhuizen naar een instelling in de zin van de Wet langdurige zorg (Wlz) en aangeven thuis te willen logeren. Naar aanleiding van deze motie heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) bestuurlijke afspraken gemaakt met betrokken partijen. Onderdeel van deze bestuurlijke afspraken is dat de hulpmiddelen die vanuit de Wmo zijn verstrekt thuis blijven staan en gemeenten de financiering daarvan voortzetten. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd. Vanaf 2023 wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering oplopend tot € 1 miljoen per 2028.
Effect Sluis: + € 1.000/€ 2.000 structureel. Bedragen < € 5.000 worden niet meegenomen in budgettaire aanpassingen.

Rijksvaccinatieprogramma
Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Deze vaccinatie wordt dan toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zoals genoemd in artikel 11, tweede lid, in het Besluit publieke gezondheid. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, circa € 4 miljoen per jaar aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen.
Effect Sluis: + € 5.000 structureel vanaf 2024. Wordt toegevoegd aan budget Gezondheidszorg.

Jeugdzorg loon- en prijsbijstelling
In de meicirculaire 2023 (zie paragraaf 2.2.8) is de loon- en prijsbijstelling 2023 voor jeugdzorg, voor zover deze betrekking heeft op de reserveringen voor jeugdzorg op de AP (Aanvullende Post), aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jaren 2024 en 2025. In deze circulaire worden de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2022 over de reserveringen jeugdzorg op de AP toegekend. Ook deze overboeking heeft nu betrekking op 2024 (€ 45,2 miljoen) en 2025 (€ 27,1 miljoen), omdat voor die jaren de middelen van de AP zijn vrijgegeven (zie paragraaf 2.2.7 van de meicirculaire 2023).
Effect Sluis: + € 53.000 (2024) / € 32.000 (2025). Wordt toegevoegd aan budget Jeugdzorg.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)
De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel met circa € 1,8 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving.
Effect Sluis: € 6.000/€ 7.000. Wordt toegevoegd aan budget gebouwen/handhaving.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen
In de septembercirculaire zijn de volgende twee nieuwe decentralisatie-uitkeringen opgenomen:
- Regionale doelgroepen specifieke aanpak € 2,392 miljoen eenmalig in 2023
- Verkeersveiligheid structureel € 0,95 miljoen vanaf 2023

Regionale doelgroepen specifieke aanpak
Het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie van SZW beogen de doelgroep statushouders en andere kwetsbare doelgroepen extra te ondersteunen om kansen die de arbeidsmarkt biedt te benutten. Doelstelling van de decentralisatie-uitkering is om de doelgroep statushouders te ondersteunen met de aanstelling van regionale verbinders in elke arbeidsmarktregio.
Effect Sluis: geen.

Verkeersveiligheid
De Wet tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 treedt in 2023 in werking. De wet bepaalt dat lidstaten procedures moeten uitvoeren op autosnelwegen en autowegen ter verbetering van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. Via de decentralisatie-uitkering Verkeersveiligheid worden gemeenten, die wegen in beheer hebben die onder deze scope vallen, in staat gesteld tot het uitvoeren van deze verkeersveiligheidsprocedures ter bevordering van de verkeersveiligheid op auto(snel)wegen.
Effect Sluis: geen.

In dertien bestaande IU's en DU's zijn wijzigingen opgenomen, waarbij het macrobudget van de uitkering wijzigt. Twee mutaties hebben een omvang groter dan € 10 miljoen:
- IU Participatie: compensatie Wsw voor bijzondere WML-verhoging € 26,6 miljoen voor 2023 en een afbouw naar 2028 tot € 19,2 miljoen

Effect Sluis: + € 27.000 / € 20.000 vanaf 2023. Betreft WSW-gelden welke volgens afspraken worden doorbetaald aan Dethon.

- IU Beschermd wonen: begeleiding jongeren naar werk € 14,9 miljoen in 2024
  Effect Sluis: geen.

Bij de uitwerking van deze septembercirculaire is volledig aangesloten met de berekende eenheden per maatstaf zoals deze bekend zijn bij het Ministerie van BZK (Binnenlands Zaken en Koninkrijksrelaties). Dit heeft met name gevolgen voor de "hoeveelheidsverschillen" en de "mutaties WOZ-waarden". Daarnaast is een stelpost van € 100.000 voor onderschrijding BCF-plafond verwijderd. Deze stelpost was de afgelopen jaren opgenomen bij de uitwerkingen van de circulaires maar is niet noodzakelijk gebleken.

Overzicht van cijfers
De items in voorgaande toelichting leiden tot het volgende cijfermatige overzicht. Bedragen zijn in duizenden euro's.

Bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand meicirculaire 2023	**42.663**	**48.493**	**48.170**	**51.581**	**54.522**	**51.574**	**52.738**	**54.008**
Uitkeringsfactor, algemeen								
Voorschot BCF-plafond 2023			508					
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)			-4	-21	-17	-25	-8	
LPO accres gecombineerde index				613	523	480	637	616
Volume accres historisch Bbp							996	1.932
LPO accres prijs Bbp							-142	-511
Financieringssystematiek – deel BCF							-108	-109
Subtotaal:			**504**	**592**	**506**	**455**	**1.375**	**1.928**
Uitkeringsfactor, ontwikkeling uitkeringsbasis								
Hoeveelheidsverschillen	10	8	2.304	2.345	2.732	2.894	3.238	3.618
Ontwikkeling uitkeringsbasis in septembercirculaire 2023			-210	-127	-127	-124	-167	-168
Subtotaal:	**10**	**8**	**2.094**	**2.219**	**2.606**	**2.770**	**3.071**	**3.450**
Taakmutaties								
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)			6	6	7	7	7	7
Hulpmiddelen thuis laten staan			0	1	1	2	2	2
Wet visueel beperkten				-1	-1	-1	-1	-1
Rijksvaccinatieprogramma				5	5	5	5	5
Bijzondere bijstand en vroegsignalering				39				
Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg				53	32			
Re-integratie								-15
Subtotaal:			**6**	**104**	**45**	**12**	**12**	**-2**
IU/DU/SU								
Veilig wonen			7	7	7	7		
Knelpunten verdeelproblematiek (DU)								6
Subtotaal:			**7**	**7**	**7**	**7**		**6**

WOZ								
WOZ-waarden mutaties			-1.523	-1.801	-2.034	-2.115	-2.196	-2.279
Subtotaal:			**-1.523**	**-1.801**	**-2.034**	**-2.115**	**-2.196**	**-2.279**
3 D's in het sociaal domein								
Participatie (IU)			27	26	23	22	20	20
Subtotaal:			**27**	**26**	**23**	**22**	**20**	**20**
Stelposten								
onderschrijding BCF-plafond		-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Subtotaal:		**-100**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**	**-100**
Totaal mutaties septembercirculaire 2023	**10**	**-92**	**1.015**	**1.047**	**1.052**	**1.051**	**2.182**	**3.024**
Eindstand septembercirculaire 2023	**42.673**	**48.402**	**49.185**	**52.628**	**55.574**	**52.626**	**54.920**	**57.032**

CONCLUSIE
Het positieve effect van deze septembercirculaire 2023 ten opzichte van de meicirculaire 2023 is voornamelijk gelegen in het bijstellen van de maatstaven/kengetallen. De septembercirculaire geeft verder geen verrassende effecten voor de ontwikkeling van de algemene uitkering Gemeentefonds weer. De komende twee jaren is nog een stijging zichtbaar waarna we in 2026 en 2027 de ravijnjaren bereiken. Hoewel de stand van de algemene uitkering in 2026 nagenoeg gelijk is aan die van 2024, zien we hier wel een nadelig verschil van bijna € 3 miljoen ten opzichte van 2025. Uitgaande van een stijgende indexering lijken hierdoor tekorten te ontstaan. Voorzichtigheid blijft dan ook nog steeds geboden.

De financiële gevolgen zullen worden verwerkt in een begrotingswijziging.

Indien deze brief aanleiding geeft tot vragen zijn wij bereid nadere uitleg te geven.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue